

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1992-1993

2 FEBRUARI 1993

HERZIENING VAN DE GRONDWET

Herziening van artikel 53 van de Grondwet

(Verklaring van de wetgevende macht,
zie «Belgisch Staatsblad» nr. 206
van 18 oktober 1991)

AMENDEMENTEN VAN DE HEREN de DONNEA EN BOCK

Enig artikel

Paragraaf 1 van het voorgestelde artikel 53 aan te vullen met een tweede lid, luidende:

«Van de senatoren bedoeld in het 1°, 2°, 3°, 4°, 6° en 7° moeten er ten minste twee vanaf de dag van hun verkiezing hun woonplaats hebben in elk van de provincies.»

Verantwoording

Artikel 53, § 3, waarborgt een minimum vertegenwoordiging van de Brusselaars. Het 5° van § 1 doet hetzelfde voor de Duitstaligen.

De voorgestelde regeling biedt echter helemaal geen waarborg voor een minimum vertegenwoordiging van de provincies. Nu is

R. A 15541

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

100-20/1° (B.Z. 1991-1992): Voorstel van de heer Vandenberghé c.s.

2° (B.Z. 1991-1992): Verslag.

3° tot 10° (B.Z. 1991-1992): Amendementen.

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1992-1993

2 FEVRIER 1993

REVISION DE LA CONSTITUTION

Révision de l'article 53 de la Constitution

(Déclaration du pouvoir législatif,
voir le «Moniteur belge» n° 206
du 18 octobre 1991)

AMENDEMENTS PROPOSES PAR MM. de DONNEA ET BOCK

Article unique

Compléter le § 1er de l'article 53 proposé par un second alinéa, rédigé comme suit:

«Parmi les sénateurs visés aux 1°, 2°, 3°, 4°, 6° et 7°, deux au moins doivent être domiciliés, dès le jour de leur élection, dans chacune des provinces.»

Justification

Le § 3 de l'article 53 garantit une représentation minimale des Bruxellois. Le § 1er, 5°, assure pour sa part une représentation minimale des germanophones.

Rien dans le système préconisé ne garantit cependant une représentation minimale des provinces. Or, les sénateurs seront doré-

R. A 15541

Voir:

Documents du Sénat:

100-20/1° (S.E. 1991-1992): Proposition de M. Vandenberghé et consorts.

2° (S.E. 1991-1992): Rapport.

3° à 10° (S.E. 1991-1992): Amendements.

het zo dat de senatoren voortaan worden verkozen op basis van één enkel kiesgebied op het niveau van elke Gemeenschap. Indien men ermee rekening houdt dat het aantal rechtstreeks gekozen senatoren heel wat lager zal liggen dan het huidig aantal — van de 106 blijven er nog 40 over — kan men met zekerheid voorspellen dat hele landsgedeelten met een geringe bevolkingsdichtheid zowel in het noorden als het zuiden niet meer zullen kunnen rekenen op een vertegenwoordiging door hun plaatselijke verkozenen.

Voorts zijn er zo weinig door de Gemeenschapsraden aangewezen senatoren dat ook op dat vlak het risico groot is dat de belangrijke stedelijke agglomeraties bij de aanwijzing het leeuwedeel voor hun rekening zullen nemen ten koste van de minder talrijke plattelandsbevolking, die in de Raden minder vertegenwoordigers telt.

De beginselen van een gezonde democratie vereisen dat alle burgers op een vertegenwoordiging in het Parlement moeten kunnen rekenen, waar zij ook wonen. De ontworpen hervorming waarborgt die vertegenwoordiging niet voor de minst bevolkte provincies van het land.

Dit amendement wil deze lacune aanvullen.

Subsidiair:

1. Paragraaf 1 van het voorgestelde artikel 53 aan te vullen met een tweede lid, luidende:

« Van de senatoren bedoeld in het 3°, 4°, 6° en 7°, moeten er ten minste twee vanaf de dag van hun verkiezing hun woonplaats hebben in elk van de provincies.

Verantwoording

Dezelfde verantwoording als voor het hoofdamendement.

2. Paragraaf 1 van het voorgestelde artikel 53 aan te vullen met een tweede lid, luidende:

« Van de senatoren bedoeld in het 1°, 2°, 3°, 4°, 6° en 7° moet er ten minste een vanaf de dag van zijn verkiezing zijn woonplaats hebben in elk van de provincies. »

Verantwoording

Dezelfde verantwoording als voor het hoofdamendement.

3. Paragraaf 1 van het voorgestelde artikel 53 aan te vullen met een tweede lid, luidende:

« Van de senatoren bedoeld in het 3°, 4°, 6° en 7° moet er ten minste een vanaf de dag van zijn verkiezing zijn woonplaats hebben in elke provincie. »

Verantwoording

Dezelfde verantwoording als voor het hoofdamendement.

4. In het voorgestelde artikel 53, § 1, de volgende wijzigingen aan te brengen:

A. Het getal «71» te vervangen door het getal «81»;

navant élus sur base d'une circonscription électorale unique au niveau de chaque Communauté. Si l'on ajoute à ceci le fait que le nombre de sénateurs élus directement est considérablement réduit par rapport à ce qu'il est actuellement (40 au lieu de 106), il est aisément de deviner que des parties entières du pays, tant au nord qu'au sud, où la population est la plus faible, risquent de ne plus être représentées au sein du Sénat par les élus « locaux ».

Quant aux sénateurs désignés par les Conseils des Communautés, leur nombre est si peu élevé que, ici aussi, le risque est réel et important de voir les grands centres urbains « monopoliser » les désignations en leur faveur et au détriment des populations rurales plus clairsemées, comptant moins de représentants au sein des Conseils.

Dans une même démocratie, la représentation parlementaire doit être effective pour tous les citoyens, quelle que soit leur localisation géographique dans le pays. La réforme envisagée ne garantit pas cette représentation pour les provinces les moins peuplées du pays.

C'est à cette anomalie que remédie le présent amendement.

Subsidiairement :

1. Compléter le § 1er de l'article 53 proposé par un second alinéa, rédigé comme suit:

« Parmi les sénateurs visés aux 3°, 4°, 6° et 7°, deux au moins doivent être domiciliés dès le jour de leur élection dans chacune des provinces. »

Justification

Même justification que pour l'amendement principal.

2. Compléter le § 1er de l'article 53 proposé par un second alinéa, rédigé comme suit:

« Parmi les sénateurs visés aux 1°, 2°, 3°, 4°, 6° et 7°, un au moins doit être domicilié dès le premier jour de son élection dans chacune des provinces. »

Justification

Même justification que pour l'amendement principal.

3. Compléter le § 1er de l'article 53 proposé par un second alinéa, libellé comme suit:

« Parmi les sénateurs visés aux 3°, 4°, 6° et 7°, un au moins doit être domicilié dès le jour de son élection dans chacune des provinces. »

Justification

Même justification que pour l'amendement principal.

4. A l'article 53, § 1er, proposé, apporter les modifications suivantes:

A. Remplacer le nombre «71» par «81»;

B. Een 8° toe te voegen, luidende:

«8° Eén senator aangewezen door elk van de provincies».

Verantwoording

Dezelfde verantwoording als voor het hoofdamendement.

5. In het voorgestelde artikel 53, § 1, het 6° en het 7° te vervangen als volgt:

«6° 1 senator aangewezen door elk van de provincies».

Verantwoording

Dezelfde verantwoording als voor het hoofdamendement.

6. In het voorgestelde artikel 53, § 1, het 6° en het 7° te vervangen als volgt:

«6° 5 senatoren aangewezen door de senatoren bedoeld in het 1° en het 3° naar rata van 1 per provincie waarvan het grondgebied zich in het Vlaamse Gewest bevindt;

7° 5 senatoren aangewezen door de senatoren bedoeld in het 2° en het 4° naar rata van 2 per provincie waarvan het grondgebied zich in het Waalse Gewest bevindt».

Verantwoording

Dezelfde verantwoording als voor het hoofdamendement.

B. Ajouter un 8°, libellé comme suit:

«8° Un sénateur désigné par chacune des provinces.»

Justification

Même justification que pour l'amendement principal.

5. A l'article 53, § 1er, proposé, remplacer les 6° et 7° par ce qui suit:

«6° Un sénateur désigné par chacune des provinces.»

Justification

Même justification que pour l'amendement principal.

6. A l'article 53, § 1er, proposé, remplacer les 6° et 7° par ce qui suit:

«6° Cinq sénateurs désignés par les sénateurs visés aux 1° et 3° à raison d'un par province dont le territoire se trouve en Région flamande;

7° Cinq sénateurs désignés par les sénateurs visés aux 2° et 4° à raison de deux par province dont le territoire se trouve en Région wallonne.»

Justification

Même justification que pour l'amendement principal.

François-Xavier de DONNEA.
Jean BOCK.